

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_52_INOVACE_M_BF_1.SADA_06

- **Název klíčové aktivity:** V/2 Inovace a zkvalitnění výuky v oblasti přírodních věd
- **Označení v TK:** EU-V/2M-BF-1.sada-č.06
- **Autor:** Mgr. Bohdana Friedlová
- **Datum vytvoření:** září 2011
- **Název DUM:** Krajina kolem nás
- **Vzdělávací oblast:** Člověk a jeho svět
- **Vyučovací předmět:** Prvouka
- **Ročník:** 3.
- **Druh učebního materiálu:** prezentace
- **Klíčová slova:** krajina, nížina, vysočina, pohoří, orientační body, plán, atlas, mapa
- **Anotace:** Žáci si po absolvování této prezentace budou schopni uvědomovat náhledy na pojetí krajiny, různorodost naší republiky či zeměpisné směry. Naučí se poznávací znamení resp. barevné rozlišení různých typů krajín na mapě. Dozvědí se odlišnosti mapových děl a jejich využití. Po skončení prezentace žáci pracují samostatně v multimediální učebně, učitel zadává různé otázky, např. dvě místa, které žáci musí v internetovém prohlížeči nalézt a správně určit zeměpisnou orientaci z jednoho do druhého.

KRAJINA KOLEM NÁS

[1]

✓ na krajinu se můžeme dívat různě, někdo vyhlédne z okna a spatří krajinu svého bydliště, možná nížinu nebo uvidí na obzoru pohoří

KRAJINA KOLEM NÁS

✓ jiný se podívá do zeměpisného atlasu a nalezne zde zemi znázorněnou různými barvami

KRAJINA V ČESKÉ REPUBLICE

➤ Krajina v naší republice je rozmanitá

NÍŽINY

❖ jsou velice významné pro zemědělství, např.

- Polabská nížina
- Hornomoravský úval

KRAJINA V ČESKÉ REPUBLICE

➤ Krajina v naší republice je rozmanitá

VYSOČINY

❖ je jich u nás mnohem více, známá je například

- Českomoravská
vysočina

KRAJINA V ČESKÉ REPUBLICE

➤ Krajina v naší republice je rozmanitá

POHOŘÍ

❖ tvoří téměř celé hranice našeho území

- Naším nejvyšším pohořím jsou **Krkonoše**.
- Nachází se tam nejvyšší hora v ČR **Sněžka**.
- Má nadmořskou výšku (výška, která se měří od hladiny moře) 1602 metrů.
- Další významná pohoří u nás jsou:

Hrubý Jeseník, Beskydy a jihočeská Šumava

KRAJINA V ČESKÉ REPUBLICE

➤ Krajina v naší republice je rozmanitá

POHOŘÍ

KRAJINA V ČESKÉ REPUBLICE

SNĚŽKA

[Video z vrcholu Sněžky](#)

- ✓ Myslíte, že je vrchol této hory dobrým pozorovacím místem?
- ✓ Na hranici s kterou zemí Sněžka leží? Víte to?

SMĚROVÁ RŮŽICE

(SEVER)

N

(SEVEROZÁPAD)

NW

(SEVEROVÝCHOD)

NE

(ZÁPAD)

W

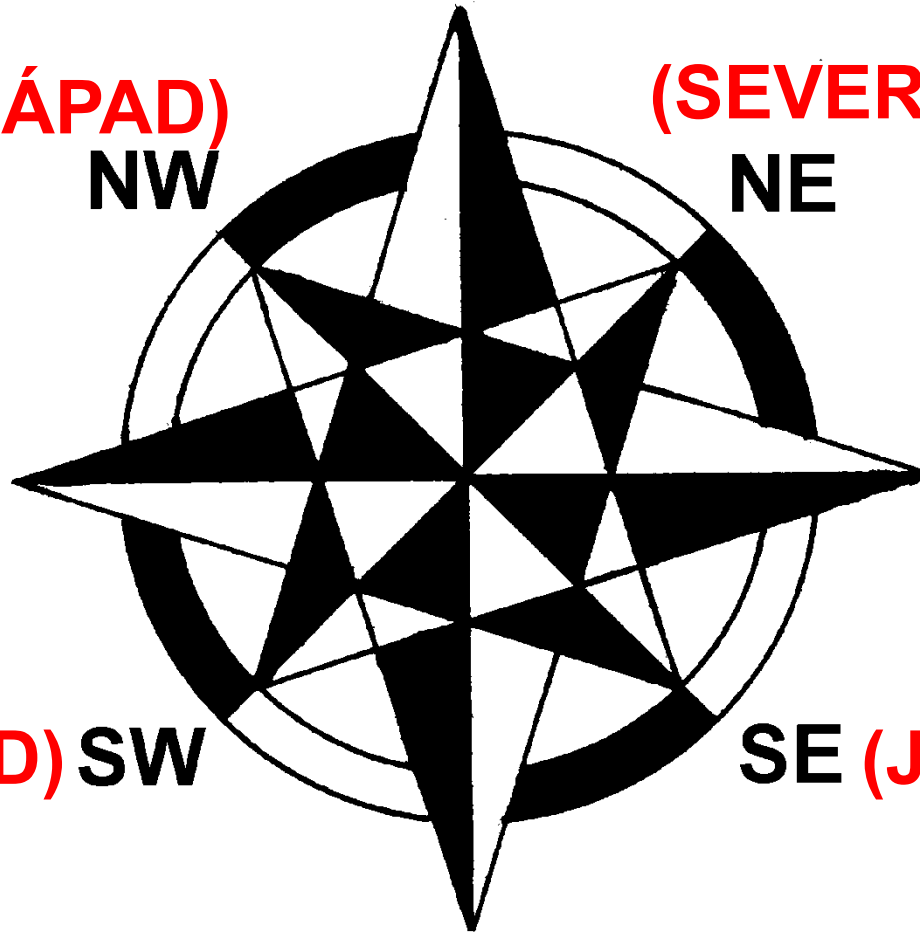
E (VÝCHOD)

(JIHOZÁPAD) SW

SE (JIHOVÝCHOD)

S

(JIH)

ORIENTAČNÍ BODY

- ✓ K tomu, abychom se v krajině vyznali a dostali se tam, kam potřebujeme, nám pomáhají **orientační body**.
- ✓ Jsou to výrazná místa nebo objekty v krajině.
- ✓ Nejlepšími orientačními body jsou ty, které najdeme zobrazené i v mapě, např.
 - ✓ Rybník
 - ✓ Hájenka
 - ✓ Železniční zastávka
 - ✓ Osaměle stojící strom
- ✓ Turistická mapa Štítiny a okolí, co vše zde můžeme vyčíst, nalézt?

ZOBRAZENÍ KRAJINY

- ✓ Odjakživa lidé cítili potřebu krajinu kolem sebe zobrazovat, aby nebloudili a později i proto, aby znali hranice svých území.
- ✓ První jednoduché mapy kreslili na svých cestách už ve starověku.
- ✓ Později využívali horkovzdušný balón, který jim umožňoval vidět krajinu z větší výšky.
- ✓ Současní tvůrci map využívají fotografie z družic, které létají na oběžné dráze kolem Země.

PLÁNY, MAPY, ATLASY

- ✓ Jako **plán** označujeme podrobnou mapu malého území. Jsou to například plány měst s názvy ulic a značkami pro význačné budovy.

Kostel
Muzeum
Policie
Parkoviště

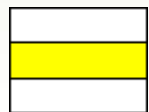
PLÁNY, MAPY, ATLASY

- ✓ **Mapy** zobrazují větší části území a je jich mnoho druhů:
 - ❖ turistické
 - ❖ vojenské
 - ❖ automapy
 - ❖ a mnoho dalších...
- ✓ Každá mapa využívá značek, které jsou v ní vysvětleny.
- ✓ Soubor více map se nazývá **atlas**.

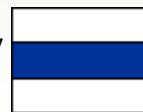
TURISTICKÉ MAPY

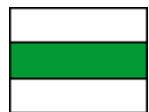
[8]

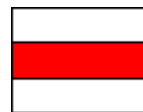
krátké trasy, spojovací cesty, zkratky

významnější trasy

místní trasy

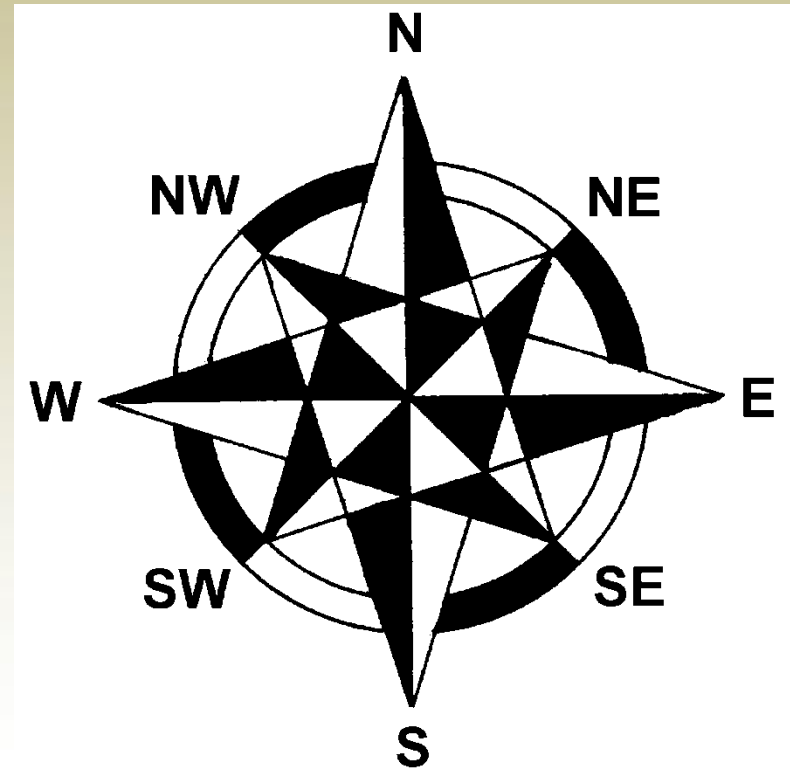
dálkové nebo hřebenové trasy

POUŽITÍ MAPY

✓ Abychom mohli mapu správně použít v terénu je třeba ji zorientovat, to znamená:

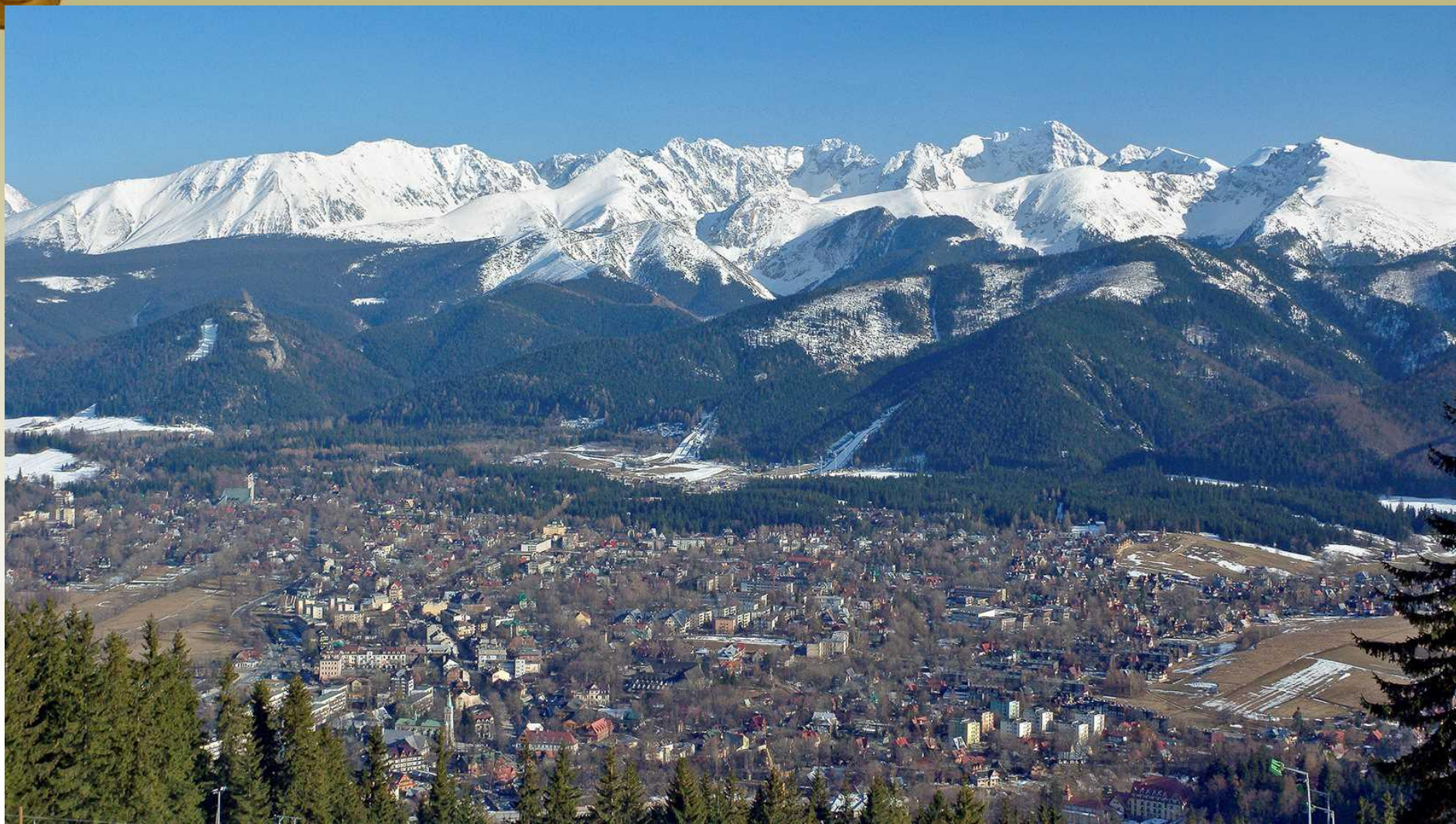
- ❖ Horní okraj by měl mířit na **sever**
- ❖ Dolní okraj na **jih**
- ❖ Pravý okraj na **východ**
- ❖ Levý okraj na **západ**

TYPY KRAJIN NA MAPĚ

TYPY KRAJIN NA MAPĚ

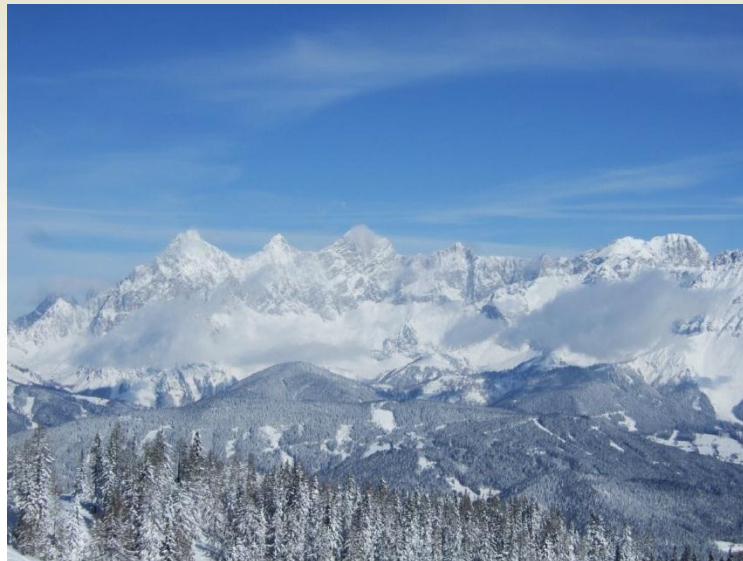

TYPY KRAJIN NA MAPĚ

- Nejvyšší evropské velehory jsou **Alpy**.
- V nejvyšších polohách velehor se udrží sníh i v létě.
- Souvislá bílá plocha ledu a sněhu se nazývá ledovec...
- ...proto nejvyšší oblasti velehor značíme na mapě **bílou** barvou
- Na ledovci se dá lyžovat i v létě.

Dachstein
(Rakousko)

DĚKUJI ZA POZORNOST

ODKAZY v souladu s autorskými právy

OBRÁZKY

- [1] vlastní materiál autora
- [2] http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zahorska_lowland_01.jpg
- [3] http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/27/View_of_Vyso%C4%8Dina_near_Studnice%2C_Chrudim_District.JPG
- [4] http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sněžka,_z_Růžové_hory.jpg
- [5] http://cnx.org/content/m25276/latest/Compass_T_E.png
- [6] http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/8d/GPS_Satellite_NASA_art-iif.jpg
- [7] screen z <http://www.mapy.cz>
- [8] screen z <http://www.mapy.cz>
- [9] http://cnx.org/content/m25276/latest/Compass_T_E.png
- [10] <http://www.svetamapa.cz/imgs/mapa-sveta.gif>
- [11] [http://www.tripskrakow.com/upload/Zak_Zakopane_Tatry_WID_06048062p-\[1\].jpg](http://www.tripskrakow.com/upload/Zak_Zakopane_Tatry_WID_06048062p-[1].jpg)
- [12] http://i.images.cdn.fotopedia.com/flickr-3298366350-hd/World_Heritage_Sites/Europe/Western_Europe/Austria/HallstattDachstein_Salzkammergut_Cultural_Landscap/Hoher_Dachstein/Hoher_Dachstein.jpg

TEXT

- HANA DANIHELKOVÁ, RADEK MALÝ. Člověk a jeho svět 3. Olomouc: PRODOS, 2007. ISBN 978-80-7230-189-8
- <http://cs.wikipedia.org>

HYPertextOVÉ ODKAZY

- byly vytvořeny k 28. 9. 2011

VIDEO

<http://www.youtube.com/watch?v=fKVogVvmkkw>